

Астана қаласы әкімдігінің «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты

1 тарау Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі - Саясат) сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал іс-әрекеттердің алдын алуға, Астана қаласы әкімдігінің «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» (бұдан әрі - Кәсіпорын) ШЖҚ МКК-да сыбайлас жемқорлықты қабылдамау атмосферасын қалыптастыруға бағытталған.

2. Осы Саясаттың мақсаты сыбайлас жемқорлықты жоққа шығаратын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен сатылмаушылық қағидаттарын қамтамасыз ететін Кәсіпорын қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

2 тарау. Терминдер мен анықтамалар

3. Осы Саясатта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) Кәсіпорын қызметкерлері-кәсіпорынның әкімшілік-басқару персоналынан және инженерлік-техникалық персоналынан кәсіпорынмен еңбек қатынастарынан тұратын кез келген жеке тұлға.

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл-кәсіпорынның лауазымды тұлғаларының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою;

- сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың салдарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес) бойынша.

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат-сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған қызмет;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар - Кәсіпорынның қызметі үшін белгіленген сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;

5) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу

жөніндегі Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы
комплаенс-қызметінің қызметі;

б) мүдделер қақтығысы - лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

7) сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

8) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің қызметі.

3 тарау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

4. Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді: проведение единой политики в области противодействия коррупции;

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;

2) Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;

3) Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту;

4) осы Саясатқа 1-қосымшаға сәйкес сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;

5) Кәсіпорын қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Кәсіпорынның қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауды тәрбиелеу;

б) Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

7) жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету кезінде ашықтықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету.

5. Саясат атқаратын лауазымына, атқаратын функцияларына және олардың жұмыс мерзіміне қарамастан Кәсіпорын қызметкерлеріне қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен ережелерді қамтиды.

4 тарау.

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар.

6. Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің туындауы мүмкін Кәсіпорын қызметінің бағыттары.

1) сыйлықтар мен өкілдік шығыстар;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;

3) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды

жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер;

4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

5) Кәсіпорын қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;

6) персоналды басқару;

7) ішкі құжаттардың қаржылық және заңдық сараптамасы.

5 тарау.

Сыйлықтар және өкілдік шығындар

7. Кәсіпорын іскерлік сыйлықтар алмасуды және өкілдік шығыстарды жүзеге асыруды, оның ішінде іскерлік қонақжайлылыққа, қатаң түрде Корпоративтік әдеп және мінез-құлық кодексінің талаптарына сәйкес таниды..

8. Кәсіпорын қызметкерлеріне кез келген сыйлықтарды/іскерлік қонақжайлылық белгілерін/өкілдік шығыстарды ұсынуға, уәде беруге, беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

1) кәсіпорынның қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктеп әсер етудің тікелей немесе жанама мақсаты бар, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы шындыққа жанаспайтын болып көрінсе;

2) кәсіпорын атынан емес, қызметкер атынан беріледі;

3) Сыйлықтар немесе Өкілдік шығыстар немесе қонақжайлылық туралы ақпарат ашылған жағдайда кәсіпорын мен оның қызметкерлері үшін беделді немесе өзге де тәуекел туғызады;

4) қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болып табылады немесе ақша қаражатының және/немесе сәнді заттардың өзге де түрлерін немесе баламаларын білдіреді;

5) тақырып, құн және нақты жағдай тұрғысынан ақылға қонымды емес.

9. Кәсіпорын жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған кезде кәсіпорынның лауазымды адамы немесе қызметкері кәсіпорынның тікелей басшысымен немесе қауіпсіздік бөлімшесінің басшысымен кеңесу керек.

6 тарау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту.

10. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты немесе бірлескен жобаларға қатысуды бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында үшінші тұлғаларды тартуға бастамашылық ететін Кәсіпорынның тиісті құрылымдық бөлімшелері мына шараларды қолдануы тиіс:

- 1) Кәсіпорын қызметінің бағыттарын регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген рәсімдерді қатаң сақтауға;
- 2) қызметте сыбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы бірлескен жобалар бойынша әріптестер туралы жалпыға бірдей қолжетімді ақпарат жинауды мынадай рәсімдерді жүргізу арқылы жүзеге асыру: получение сведений о наличии собственных антикоррупционных политик и процедур, готовность партнера к осуществлению взаимного сотрудничества в области противодействия коррупции;
  - а) іскерлік беделін және мүдделер қақтығысының болмауын тексеру;
  - б) жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салық және өзге де берешектің болуы мәніне мәліметтер алу.

11. Қоғам өз тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалармен және серіктестермен мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

12. Бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді осы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар ету.

13. Қоғам үшінші тұлғалар мен серіктестердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлескен жобалар бойынша қабылдауын құптайды.

7 тарау.

Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

14. Кәсіпорын жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлғаларға, сондай-ақ оларға теңестірілген тұлғаларға, олардың жақын туыстарына Кәсіпорын үшін коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында дербес немесе оның қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары арқылы қандай да бір шығыстарды төлемейді, оның ішінде көлікке, тұруға, тамақтануға, ойын-сауыққа, PR-науқандарға және т.б. шығындар немесе олардың Кәсіпорын есебінен басқа да жеңілдіктер алуына жол бермейді.

15. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметшілермен өзара іс қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін дербес жауапты болады.

8 тарау.

Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету

16. Кәсіпорын мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе өзге де тұлғалардың өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға әсер ететін шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама түрде ықпал ету мақсатында немесе егер мұндай көмек объективті түрде осындай әсер ету әрекеті ретінде қабылдануы мүмкін болса, қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді.

17. Кәсіпорынның қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге жұмсаған

шығыстары туралы ақпарат ашық болуы тиіс.

18. Кәсіпорын шенеуніктер мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

9 тарау

Қоғам қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру.

19. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жоспарлау және өткізу кезінде тек Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын басшылыққа алады.

20. Сатып алуға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді пайдалану, Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру, сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу, атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) өзі тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

10 тарау.

Персоналды басқару

21. Кәсіпорын кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Кәсіпорынперсоналынжалдау, бағалау, жылжыту және жұмыстан шығару кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында:

- персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді;
- жұмысқа орналасуға кандидаттарды еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі мен мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;
- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігіне қарай персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;
- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрған лауазымға жылжыту туралы шешім қабылдайды;
- ҚР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

22. Лауазымды тұлғалар лауазымға тағайындалған немесе Кәсіпорынмен еңбек қатынастарын жалғастырған кезде осы Саясаттың 2-қосымшасына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісім беру түріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

23. Қоғамның лауазымды адамдарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы қызметке қабылдаудан бас тартуға немесе қызметтен босатуға әкеп соғады, қылмыстық жазаланатын әрекет пен әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда олардың орындалмауы өкілеттіктерді

тоқтатуға негіз болады.

11 тарау.

Ішкі құжаттардың қаржылық және заңгерлік сараптамасы.

24. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарына, оның ішінде оларда сыбайлас жемқорлықты (сыбайлас жемқорлық факторларын) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге шығарылатын ішкі нормативтік құжаттардың жобаларына қаржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар әзірлеу.

12 тарау.

Порядок предотвращения и урегулирования конфликта интересов

Мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу тәртібі.

25. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері міндетті:

- мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асырудың алдын алу және оларды реттеу жөнінде шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде кәсіпорынның мүдделерін басшылыққа алады және олардың жеке мүдделері Кәсіпорынның мүдделеріне қайшы келетін жағдайларды болдырмайды. Мүдделер қақтығысы (немесе оның туындау мүмкіндігі) туындаған жағдайда осы ақпаратты кәсіпорынның тікелей басшысының не жоғары тұрған басшысының назарына жазбаша нысанда жеткізу.

26. Мүдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын кәсіпорын қызметкерінің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін өзгертуге және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуға жатуы мүмкін.

13 тарау.

Сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасағаны туралы хабарлама

27. Егер кәсіпорында кәсіпорынның лауазымды адамы немесе қызметкері жасаған сыбайлас жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір куәлік болса, бұл туралы дереу өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына хабарлау қажет.

28. Кәсіпорын қызметкерлері өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыбайлас жемқорлық әрекетін жасауға көндіру фактілері туындаған жағдайда және/немесе қызметкерді сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпараты бар болса, өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

14 тарау.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар бойынша қызметтік тергеулер

29. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар Қоғамның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен аудитке немесе қызметтік тексеруге жатады.

30. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталса, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

15 тарау.

Жауапкершілік

31. Кәсіпорын қызметкерлері осы саясаттың талаптарын мүлтіксіз орындауға жауапты.

32. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері, Қазақстан Республикасы сотының заңды күшіне енген шешімін қоспағанда, Кәсіпорынға келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

33. Саясат талаптарын бұзу Кәсіпорын қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

34. Саясат талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

35. Қоғам қызметкерлері осы Саясаттың 3-қосымшасында көзделген нысан бойынша осы Саясатты адал орындауға міндеттілігін растауы қажет.

16 тарау.

Қорытынды ережелер

36. Осы саясатты қолданысқа енгізу мерзімі ережені кәсіпорынның бас директоры бекіткен күн болып есептелсін.

37. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ қоғам түріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды кәсіпорынның бас директоры бекітеді.

**Астана қаласы әкімдігі «Қалалық психикалық денсаулық орталығы»
ШЖҚ МКК сыбайлас
жемқорлыққа қарсы стандарты**

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V Заңының 10-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған Астана қаласының «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК әкімшілік-басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналдың (бұдан әрі - Кәсіпорын) әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге, сыбайлас жемқорлық көріністеріне құқықтық сауаттылық пен нөлдік төзімділікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін орнату болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:

- 1) қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;
- 2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:

- 1) кәсіпорын қызметінде жеке және заңды тұлғалардың функцияларын жүзеге асыру және құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде қолданылады;
- 2) кәсіпорынның барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті;
- 3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындамағаны үшін кәсіпорын қызметкерлері дербес жауапты болады.

Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өз қызметінде міндетті:

- 1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

- 2) адал, әділ, қарапайым болу, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, сыпайылық пен әдептілік таныту;
- 3) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;
- 4) өз іс-әрекеттерімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға себеп бермеуге, сын үшін қудалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;
- 5) әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;
- 6) кәсіпкерлік және табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда кез келген адамға көмек көрсету үшін Заңға қайшы келетін және серіктестік мүдделеріне қайшы келетін әрекеттерді жасамауға;
- 7) жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыруын қиындататын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;
- 8) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеу;
- 9) өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыны, оның ішінде заңды және жеке тұлғалардан қолма-қол ақшаны, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауға;
- 10) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;
- 11) жеке және заңды тұлғаларға «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» заңда көзделген ақпараттан бас тартпау;
- 12) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;
- 13) лауазымдық жағдайды теріс пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дөрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеу;
- 14) Қоғамның құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;
- 15) жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардың, кәсіпорын қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбау
- 16) заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, ҚР Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- 1) өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыру;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;
- 3) белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазбастылық үшін қандай да бір пайда алуға бейімділік туралы дереу басшылыққа хабарлау;
- 4) әріптестерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық

- бермеуге және мүліктік игіліктерді, жеңілдіктерді немесе артықшылықтарды алу үшін ресми емес қызметтерді көрсетпеу;
- 5) тікелей басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мүдделердің, сыбайлас жемқорлық әрекеттерге бейімділігінің және сыйлық алудың туындауы туралы хабарлауға;
  - 6) жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеуге, қызметтік міндеттерін орындауда олардың ықпалына тәуелсіз болу;
  - 7) орындауға қабылданған бұйрықтың заңдылығына күмәнданатындығы туралы тікелей басшыға дереу жазбаша хабарлау;
  - 8) жасалған немесе жасалатын сыбайлас жемқорлық әрекеті туралы басшылыққа дереу баяндау;
  - 9) қарамағындағы қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты белгілеу;
  - 10) мүдделер қақтығысын болдырмауға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жоюға шаралар қабылдауға;
  - 11) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысы болса, жоғары тұрған басшылыққа хабарлау;
  - 12) бағыныстағы қызметкерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;
  - 13) өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілікті көрсету;
  - 14) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;
  - 15) өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілікті көрсету;

Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау

кезінде:

- 1) ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында азаматтардың заңда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мүлтіксіз ескеру қажет;
- 2) әзірленіп жатқан ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуге тиіс;
- 3) ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау барысында кәсіпорынның және өзге де заңды тұлғалардың заңды мүдделерін бұзуға жол бермеу;
- 4) ішкі нормативтік құжаттардың жобалары кәсіпорын құзыретінен тыс болмауы тиіс;
- 5) басқа құрылымдық бөлімшелердің мүдделерін қозғайтын ішкі нормативтік құжаттардың әзірленген жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуі тиіс;
- 6) ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбау;
- 7) ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін нормалардың қабылдануына жол

бермеу.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға ұсынылады:

- 1) сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;
- 2) «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге
- 3) сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;
- 4) сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;
- 5) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

Кәсіпорын қызметі саласында туындайтын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде:

- 1) өтініштерді қабылдаудан негізсіз бас тартуға, оларды қараудағы қағазбастылыққа және жалған ақпарат беру фактілеріне жол бермеу;
- 2) жеке мүліктік және мүліктік емес заттарды алу үшін қызметтік өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдаланбау;
- 3) дерекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;
- 4) туыстық, жерлестік және жеке адалдық белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;
- 5) нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеу;
- 6) қызметкерлермен не тәуелді адамдармен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;
- 7) іскерлік этика кодексін сақтау;
- 8) кәсіпорын басшылығына және (немесе) құқық қорғау органдарына өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы дереу хабарлау;
- 9) Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеу;
- 10) Кәсіпорын қызметкерлерін қызметтік немесе жеке тапсырмаларды орындауға тартуға жол бермеу;
- 11) азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін сақтау мен қорғауды қамтамасыз етуге, олардың өтініштерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімде қарауға және олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;
- 12) кәсіпорын басшыларының тапсырмаларын, лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен өкімдерін орындау;

13) кәсіпорын қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қатысты мәліметтерді жария етпеу.

14) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтау.

Серіктестік қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтауын бақылау Кәсіпорынның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына жүктеледі.

Астана қаласы әкімдігі
«Қалалық психикалық
денсаулық орталығы»
ШЖҚ МКК

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№2 қосымша

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім Мен

_____ ,
(тегі, аты, әкесінің аты)

_____
(лауазымын көрсету)

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының талаптарын сақтау мақсатында Менің өкілеттіктерімді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу мақсатында өзіме сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаймын:

- өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асырмау;
- лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-анасымен (ата-анасымен), балаларымен, асырап алушыларымен (асырап алушылар), асырап алынған (асырап алынған), толық және толық емес аға-інілерімен және апа-сіңлілерімен, атасымен, әжесімен, немерелері), жұбайлары мен қайын жұрты (жұбайдың аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) немесе - егер бөлімшелер әртүрлі болса - лауазымы олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдарымен функционалдық байланыстағы (бизнес-процестер бойынша) бір бөлімшеде орналасқан лауазымдарда болуына жол бермеу;
- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратуға жатпайтын ақпаратты пайдалану;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

_____

Аты-жөні

_____

қолы

_____

күні

Астана қаласы әкімдігі
«Қалалық психикалық
денсаулық орталығы»
ШЖҚ МКК
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№ 3 қосымша

РАСТАУ

Мен,

(аты, тегі, әкесінің аты)

Астана қаласы әкімдігінің «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатымен танысқанымды растаймын; Мен ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында, «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатында белгіленген талаптарды қатаң сақтауға міндеттенемін.

Маған ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, «Қалалық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ МКК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын бұзған жағдайда мені жауапкершілікке тартуға, оның ішінде ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен атқаратын қызметінен босатуға болатындығы туралы ескертілді.

Аты-жөні

қолы

күні